

HLAS OBCE

**zpravodaj obce Velké Albrechtice
listopad, prosinec 2023**

Úvodník / *Blanka Drastichová*

Milí spoluobčané, listopad je obdobím, kdy můžeme konečně zvolnit. Zahrádky poorány, ořechy posbírány, listí pohrabáno, sekačky zazimovány. Čas trávený převážně venku začneme trávit více doma. Na jednu činnost se obzvláště těším, a tou je čtení knížek pěkně doma v teploučku.

Lidé čtou čím dál méně, a to je velká škoda. Věděli jste, že čtení je dokonce zdraví prospěšné? Vědecké studie prokázaly, že čtení zvyšuje IQ, zlepšuje paměť, schopnost soustředění, rozvíjí všeobecné znalosti, rozšiřuje slovní zásobu a snižuje riziko Alzheimerovy choroby. Mozek čtenáře pracuje víc, musí zapojit fantazii a představivost a má až o polovinu vyšší kapacitu paměti než mozek těch, kteří nečtou. Podle vědců, čtení dokonce prodlužuje život. Lidé, kteří čtou více než 3,5 hodiny týdně, žijí v průměru o dva roky déle než ti, kteří se čtení nevěnují. Čtení knih funguje také jako úžasný přírodní prostředek proti stresu. Mysl čtenáře se přesune do děje příběhu, zapomene na každodenní starosti, a alespoň na chvíli se oprostí od reality. Pár řádků před spaním zase zklidní vaši mysl, vyčistí vám hlavu a váš spánek bude kvalitnější.

***„Ten, kdo čte, žije s každou další knihou život navíc.
Kdo nečte, má jen ten svůj.“***

Oscar Wilde

Příspěvek starosty / Miroslav Chudják, starosta

Vážení spoluobčané!

Letošní rok uběhl snad ještě rychleji než ten loňský a opět máme před sebou poslední dva měsíce tohoto roku. Podzimní počasí zatím není deštivé, takže toho využíváme na doděláním naplánovaných zakázek a drobnějších prací. Zde vítáme rovněž podněty Vás, občanů naší obce.

Opravy vstupů - schodišť před budovou mateřské školy jsou těsně před dokončením. Boční vstupy budou ještě opatřeny stříškami.

Je rovněž dokončena výměna a montáž referenčního okna v obecních bytech nad mateřskou školou. Jednotliví nájemníci již obdrželi harmonogram výměny oken pro konkrétní byt. Vše by mělo být hotovo do konce listopadu. Věřím, že se vše podaří a nájemníci ocení zvýšený komfort bydlení.

Na základě jednání obce, správy silnic MSK a podnětů občanů započaly úpravy na silnici III/46419 v prostoru přechodu pro chodce před místní školou. Po vydatnějších deštích se zde hromadila voda a pro děti bylo obtížné přejít bezpečně silnici přes uvedený přechod. Rovněž jsme zahájili potřebné úkony pro vybudování chodníku od obecního úřadu

ke škole. Nově máme kladné vyjádření správy silnic MSK k naší studii o umístění stavby. SSMSK nám potřebné části pozemků bezplatně převede, za dodržení jimi stanovených podmínek. Nyní zbývá posouzení projektanta, zda jsme při výstavbě schopni tyto podmínky dodržet a pokud ano, můžeme přistoupit k výkupu jednotlivých pozemků.

V těchto dnech obdrželi občané v okolí fotbalového hřiště oznámení o pokračování Společného územního a stavebního řízení ke stavbě pergoly v tomto areálu. Chtěl bych zde zdůraznit, že se jedná pouze o zhotovení přístřešku pro případ nevlídného počasí a proto prosím, aby občané takto na uvedenou stavbu nahlíželi. Ostatně podobný přístřešek již mají všechny okolní obce. Při obecních akcích (Den obce, Štít...) bychom si již nemuseli zapůjčovat a stavět velkoprostorový stan, obzvláště když počet dobrovolníků, kteří jsou ochotni ve svém volném času přiložit ruku k dílu je stále menší. Právě v souvislosti s touto stavbou se objevily výhrady vůči některým činnostem, které probíhají v areálu SK. Zde musím objektivně konstatovat, že některé výhrady jsou oprávněné a rada obce se tímto intenzívně zabývá a hledá optimální řešení. Zabýváme se rovněž podněty občanů v souvislosti s pronájmem společenského zařízení. Nově jsme do podmínek pronájmu společenského sálu zapracovali zákaz používání veškeré zábavní pyrotechniky a zvýšili jsme pokutu za nedodržení podmínek pronájmu společenského sálu.

Nyní bych Vás občany naší obce ještě rád informoval o jednání, které probíhá mezi vedením obce a firmou Renofarmy a.s., která vlastní areál bývalé Velkovýkrmny prasat tzv. Gigantu na dolním konci Velkých Albrechtic, před křižovatkou na Studénku. Vlastník hodlá v tomto areálu vybudovat „Skladovací halu Gigant“. Vedení obce není proti záměru, jelikož se nejedná o stavbu na zelené louce. Snahou obce je udržet dopravu, která bude spojená s výstavbou a provozem areálu, pod kontrolou. Jednání intenzívně pokračují a pokud budou směřovat k definitivní dohodě, předložíme připravenou smlouvu zastupitelům k posouzení, za účasti veřejnosti.

Závěrem mi dovolu, abych Vám všem popřál hlavně pevné zdraví a krásné a klidné vánoční svátky.

Pozvánka

na 6. zasedání Zastupitelstva obce Velké Albrechtice,

které se uskuteční v pondělí

11. prosince 2023 v 17.00 hodin

v zasedací místnosti obecního úřadu ve Velkých Albrechticích

Zprávičky ze základní školy / Mgr. Kateřina Mordačová, učitelka

Posunutý začátek školního roku letos připadl na 4. září. Tento den patřil především prvňáčkům, pro které znamenal velký krok v jejich životech. Stali se opravdovými školáky. Nové žáčky, spolu s ostatními školáky, přivítal pan starosta, pedagogický sbor v novém složení a ostatní zaměstnanci školy. A nebylo nás zrovna málo, neboť v současné době navštěvuje naši školu celkem 38 dětí. V prvních dnech jsme se seznamovali s novými učebnicemi, vypravovali jsme si o prázdninových zážitcích a povídali jsme si o tom, co nás v tomto školním roce čeká. A následující týden jsme už jeli naostro. Starší žáci opakovali učivo z loňského roku, prvňáčci se učili orientovat se ve škole a přizpůsobovali se školnímu režimu.

V září se naše škola zapojila do projektu „Reflexáci.“ V prvouce jsme si s dětmi povídali o riziku střetu chodce s jedoucím motorovým vozidlem, který bohužel mívá často špatný konec. Více než polovinu školního roku se ráno později rozednívá a odpoledne brzo stmívá, proto se toto riziko velmi často týká především dětí. Při dopravních vycházkách se děti seznamovaly s pravidly bezpečného pohybu v silničním provozu, opakovaly si pravidla bezpečného přecházení vozovky, poznávaly některé dopravní značky a povídaly si o významu reflexních prvků. Poté, co děti prokázaly, že se orientují v základních pravidlech silničního provozu pro chodce, obdržely speciální reflexní samolepku, kterou si vybraly z tubusu instalovaného u vstupu do školy. Samolepky byly vyrobeny ze speciálního materiálu a za běžné tmy mají odrazivost až 400 m, a proto je řidič dobře vidí. Samolepka se dá nalepit na oděv nebo na aktovku a dá se opakovaně použít. Tubus byl naplněn pěti sty samolepkami, které měly sloužit dětem, dle potřeby, po celý školní rok. Bohužel to dopadlo jinak. Někteří bezohlední nenechavci tubus vybrali, samolepky rozházeli a polepili jimi, co se dalo.

Září bylo pro nás docela akční. Naše škola se přihlásila také do česko-slovenského projektu „Záložka do knihy spojuje školy“, jehož cílem je podpora čtenářské gramotnosti a navázání kontaktů mezi školami. Děti v hodinách výtvarné výchovy pilně pracovaly na knižních

záložkách, na kterých měly libovolnou technikou ztvárnit svou oblíbenou pohádku nebo pohádkového hrdinu. Výtvary našich žáků jsme pak spolu s průvodním dopisem, ve kterém děti psaly o naší obci, poslali na adresu vybrané školy na Slovensku. Doufáme, že se záložky budou líbit a podaří se nám navázat bližší kontakt s naší partnerskou školou. V pátek 29.9. jsme vyrazili za vzděláváním do Hukvald, kde jsme měli v ekocentru Hubert absolvovat program Stromobádání. Lektorky měly perfektně připravený program plný zábavných a zajímavých aktivit. Děti většinu času strávily venku v krásném prostředí zámeckého parku, kde poznávaly stromy, měřily jejich výšku nebo určovaly jejich stáří. V rámci programu se děti dostaly také do laboratoře, kde si zahrály na malé výzkumníky. Pozorovali pod mikroskopem různé preparáty, získávali z listů chlorofyl nebo pozorovali průduchy na listech. Den byl nadmíru vydařený a k tomu to počasí! Jako na objednávku. 6. října se žáci 1.-3. třídy setkali s lektorkou ze spolku Hájenska-Kopřivnice, aby si popovídali o životě lidí na Valašsku, který býval často úzce spojen s chovem ovcí. Proč ovečky chovali, jak zpracovávali vlnu a dalo našim prababičkám hodně práce, než vyrobily jeden hřejivý svetr z ovčí vlny? To si mohly děti samy vyzkoušet. Zkusily si cupování ovčí vlny, předení vlákna pomocí vřetánka, nebo motání příze na motovidlo. Děti na „vlastní ruce“ poznaly, že to není nic jednoduchého. Pokud tedy někdy v budoucnu obdrží, mezi dětmi neoblíbený, „měkký dáreček“ v podobě vlněného svetru, snad to ocení.

Mnoho lidí věří, že pátek třináctého, je nešťastným dnem. Kdepak, pátek třináctého bývá Dnem požární bezpečnosti a letos připadl na 13.10. Využili jsme nabídky a vyrazili

jsme do Bílovce, kde jsme navštívili Hasičskou záchranou stanici MSK. Průvodci byli velmi milí a vstřícní. Ukázali nám celé své zázemí, povyprávěli o své práci, nechali děti, ať si vyzkouší části jejich výstroje, důkladně prohlédnou vozovou techniku a obdarovali je vystřihovánkami, pexesy a dalšími drobnostmi.

Na závěr mého příspěvku připomínám, že opět pokračujeme ve sběru starého papíru, který můžete přinášet do naší školy. Výtěžek z prodeje papíru využíváme ve prospěch dětí. Například v listopadu bude dětem z těchto finančních prostředků částečně uhrazen vzdělávací program o vesmíru. Za vaši podporu děkujeme.

Mateřská škola / Bc. Klára Jahnová, vedoucí učitelka

Nový školní rok začal pro nás v mateřské škole tradičně 1. září. Přivítali jsme letos jedenáct nových dětí, z nichž dvě děti jsou starší a nastoupily na třídu Myšky. Mladší děti se s adaptací vyrovnávají různě. Některé byly na školku již připraveny a nemají problém, jiné si ještě popláčou steskem po mamince. Většinou je to den ode dne lepší a děti se začnou těšit na čas

strávený ve školce. Věříme, že tady chodí rády. Hned na začátku září plnila v naší mateřské škole svou povinnou praxi slečna Rozárka a bylo to milé zpestření. Děti si ji velmi oblíbily. Strávila s námi celý měsíc a byla to vítaná pomoc pro paní učitelky. Rozárka byla jedna z nejlepších praktikantek, které jsme tady za dlouhou dobu měli. Chodila připravená, s nápady a aktivně se zapojovala do chodu třídy. Na konci září jsme uspořádali akci pro rodiče a děti – Bramborové tvoření. Děti plnily úkoly jako slalom s kolečky plnými brambor, skákání v pytli, hod bramborou na cíl, lovení brambory z vody a další. Poté si spolu s rodiči vyrobily panáčka z brambory a přírodnin a na závěr se jako již tradičně opékaly buřty. Od října pak nejstarším dětem začal plavecký kurz pod vedením Honzy Jaroše z Laguny Bílovec. Letos se sešlo čtrnáct dětí, které budou po dobu deseti týdnů chodit plavat. V říjnu za námi také přijela Mechulalačka z dua Mechulaláci se svým programem. Představení bylo plné písniček, do kterých byly aktivně zapojeny také děti. V pátek 13. října jsme se pak se třídou Myšky vydaly na den otevřených dveří hasičů do Bílovce. Počasí nám přálo, takže jsme trasu tam i zpět absolvovali po svých. Děti ji bez problémů zvládly. Hasiči nám ukázali svá auta a techniku, kterou disponují a provedli nás celým zázemím hasičské stanice. Děti si mohly vyzkoušet zásahovou přilbu, potěžkat proudnici nebo vlézt do hasičského auta a na závěr nesměla chybět hasičská siréna, při které jsme všichni od leknutí nadskočili.

Závěrem mi dovoluje jménem všech zaměstnanců a dětí naší mateřské školy, popřát vám krásné a pohodové Vánoce v kruhu vašich nejbližších.

Jezdím, jezdím autobusem... / Marie Dlabalová

Jo, jezdím. Jak jinak, řidičský průkaz nevlastním a osobní šoféři nemají vždy čas. A tak se vezu. A tak si i všímám. Krajiny, šoférů-řidičů i pasažérů. Krajina se mění podle počasí i podle počtu nových rodinných domků. Ale co tak třeba všimat si šoférů, tedy pardon, vlastně řidičů autobusů:

Řidiči. Když jsem ještě jezdila do práce od zastávky Plemenka, vždycky mně zdravil pan řidič, který brzy ráno vstával, protože jel až z Vítkova. „Paní Maruško, dneska je v rádiu řeč o, měla byste se na to ve vysílání zaměřit podrobněji.“ Poděkovala jsem a cestou jsme si povídali o všem možném. I když za jízdy se s řidičem hovořit nemá. Totéž pak následovalo i s jeho mladším nástupcem. Pak i s několika jinými řidiči, jak ubíhala léta a také na jiných trasách. Dnes hovořím s jedním. Asi ho znáte, říkáme mu Eifel a jezdí do naší obce i jako majitel části domu a pozemku... To jsou ti šoféři/řidiči tzv. fajn. Ale jsou i jiní. Ten jeden v červeném triku jezdí přes obce jakoby o závod. Samozřejmě si nadejede čas, který se na zastávkách sleduje, pak na té zastávce třeba i dvě minuty stojí. A jede a jede jako o závod, pak zase stojí a čeká. V autobuse to s námi háže sem tam. Na zastávce „Sokolovna“ se bojím postavit, než zastaví on, protože mám obavy, že upadnu. A nejsem sama.

No, asi je málo řidičů, kteří ovládají předpisy a váží si cestujících, tak je možné, že jezdí i takovíto ...

Cestující - senioři. Kam jinam by jeli, než většinou za nákupy nebo k doktorovi. Někteří i požádají, zda si mohou přisednout. Pak probíhá debata na téma nemoci, zdražování, zahrádka i cestování. A politika. Jak jinak. I člověk senior může mít názor a právo sdělit ho náhodnému cestujícímu. I když, raději bych se někdy dívala na krajinu z okna a nedýchala opary z piva.

Cestující - mládež. No o tom by se dalo psát a psát. Už za dob Senecy se říkalo, že ta mládež nestojí za nic a co z ní jednou bude. Ale občas se zrodilo i pár geniů, kteří si zaslouží náš obdiv i vděk... Géniové se rodí i dnes, jen o nich není moc slyšet. Raději dáme přednost krimi, hororům a láskyplným a nic neříkajícím seriálům. No, jak kdo. Ještěže existují i televizní kanály typu 2, ZOOM, sem tam se objeví i zajímavý film. Ale zpět k té mládeži. Začátkem školního roku jsem jela v přeplněném autobuse z Ostravy-Poruby. Hrůza. Můj prostor se zúžil na pár centimetrů i s nákupní taškou. V sobě injekci od bolesti, a přesto bolest mi vstupuje nejen do těla, ale i do hlavy. Horko, nedýchatelno. Nikomu z těch studentů ani nenapadlo se postavit a uvolnit mi místo. Živě se bavili, překřikovali se, házeli na sebe chipsy, občas se netrefili... a já jsem jen stěží držela rovnováhu. Myslela jsem, že to nepřežiji. Přežila jsem. Jak jinak. Řídím se přece heslem, že člověk dokáže malé zázraky. Nevím sice, jaké zázraky dokáže jedna patnáctiletá dívka s dlouhými melírovanými vlasy, dlouhými nalakovanými nehty, umělými řasami a vrstvou pudru na tváři. Bavila se se spolužačkou o jedné kamarádce. Každá ji viděla svýma očima a nakonec konstatování: „je to p....“ Přiznám se, že takovéto slovo bych od půvabné blondýnky nečekala. Jinak se to hojně v autobusech používá, kromě vole, vole... a jiných slov, které jsme odpouštěli jen havířům. A další postřeh. Co tak pozdravit?! Na zastávce autobusu u nás v obci jen sem tam někdo. Spíše výjimečně. Totéž v autobuse... Ale například v Klimkovicích se ozve dobrý den častěji. A když se vejde do autobusu? Sedne se, zasune do peněženky odiska, vytáhne mobil a vsune se do kapsy až na té či oné konečné. A to si pište, že se telefonuje pořád až na tu konečnou zastávku. Kdo to asi těm studentům platí?! Někteří ovšem dávají přednost bílým zátkám v uších,

ti ani mobil nepotřebují, zajímá je jen to, co mají nahráno. Stalo se jen jednou, dívka seděla proti mně, na hlavě kapuci a nepřítomně se dívala z okna. Bez kontaktu s mobilem. Co se jí asi honí hlavou – kdo ví.

Těch pár postřehů doplním jedním. Když jsem šla „na autobus“, jak se říká, procházela kolem mne maminka s malým kloučkem. Ozvalo se „DOBŘÍ DEN.“ Skloním se k němu a pravím: „No ne, ty umíš tak pěkně pozdravit?“ Dítka se na mně hrdě podívalo a řeklo: „ANO, JÁ TO UMÍM.“

Takže konec dobrý, všechno dobré. Ne nebo ano? To už ale záleží jen na každém z nás.

Hasiči / Zuzana Dolínková, instruktorka

Tak už je tady podzim a my můžeme rekapitulovat sportovní sezónu. Někdy byla úspěšná jindy ne, ale důležité je, že děti chodily rády a vždy si to užily na plno. Na noční soutěži v Klimkovicích se sice nezadařilo, ale za to tam byla výborná atmosféra. Domácí soutěž, která se konala 9. 9. 2023 byla spojená se slavnostním předáváním nového dopravního automobilu, který nahradil naši bývalou Avii. Naše družstvo bohužel zasáhla v soutěži smůla v podobě prasklé hadice. Abychom předešli dalším problémům, vyměnili jsme všechny hadice. Po výměně jsme v klidu mohli dokončit podzimní sezónu. Do konce sezóny nám pak zbývaly už jen poslední dvě soutěže, a to v Tisku a závěrečné kolo FC ve Frenštátu pod Radhoštěm, odkud si naše družstvo dovezlo celkově 7. místo

v soutěži FC. Také jsme spolu navštívili pohárovou soutěž ve Studénce Butovicích, kde se našim starším žákům požární útok podařil. Odvezli si první místo a putovní pohár starosty SDH. Touto soutěží byla naše sezóna ukončena a my se můžeme plně věnovat zimní přípravě.

Kynologický klub / Alena Kanková

Letní měsíce se na cvičáku tak nějak líně převalily, ale trénovali jsme každý úterní podvečer a oprašovali naučené povely, abychom po prázdninách na závodech či zkouškách nasbírali co nejvíce plusových bodů. Nezávisle na trénování poslušnosti pokračovaly také tréninky agility pod vedením školené trenérky. Postupně se také plnil limitovaný počet zájemců o podzimní Kurz pro začátečníky. Posledního srpnového dne jsme se vydali již tradičně do Domova pro seniory v Bílovci, tentokrát v šesti dvojicích. Klientky (protože žádný dědoušek se představení nezúčastnil) shlédly krátké představení psů, každý

předvedl, co mu jde nejlépe, poslušnost či cviky pro zábavu a pobavení druhých, poté se vmísili mezi diváky, sežrali všechny nabízené piškoty, oslintali babičky a ti kontaktnější na nich přenechali na památku část svých chlupů. V sobotu 3.9. jsme nechali psíky doma a sami jsme se sešli na cvičáku na akci pouze pro páníčky. Poplkat, probrat vše, na co při výcviku není čas, ugrilovat

steaky a klobásy a utužit vztahy. 20.9., v pěti dvojicích jsme navštívili družinu ZŠ ve Slatině, která si nás vyžádala. Krásný den, krásná školní zahrada, milé a zvědavé děti, takže další povedená akce...bohužel nás na tyto školní záležitosti chodí méně, protože čas kolem 14 hodin opravdu není pro většinu z nás, kteří jsme v práci nebo ve škole, reálná. No, a protože se rozkřiklo, jak tahle parta v tyrkysových tričkách chodí krajem a baví všechny věkové kategorie, do třetice si nás objednala školní družina ZŠ TGM v Bílovci, kam jsme ve čtyřech dvojicích zavítali 3.října. Opravdu hodně dětí nám udělalo skvělé publikum, měly spousty otázek a velký zájem o kontakt s přítomnými psy.

Podzimní závody a zkoušky se blíží, tréninky teď budou náročnější a jak dopadnou si tady přečtete zase příště.

Klub „Zdravíčko“ / Marie Kozelská, předsedkyně spolku

Milí spoluobčané, v sobotu 16.září jsme se vydali na zámek Bouzov, navštívili jsme Javoříčské jeskyně a prošli jsme se muzeem Loštických tvarůžků, kde jsme shlédli i zajímavý filmový dokument o vzniku, historii a výrobě tvarůžků. Na závěr jsme měli možnost si v podnikové prodejně nakoupit spoustu tvarůžkových dobrůtek. Vyšlo nám i krásné sluníčkové počasí a já bych chtěla ještě jednou poděkovat p. Blance Drastichové za skvělou organizaci zájezdu.

V neděli 26.listopadu pojedeme do divadla Jiřího Myrona v Ostravě na představení "Revizor", odjezd autobusu v 15.00 hodin ze všech autobusových zastávek. Zájemci se mohou hlásit na tel. číse 733 707 815 nebo u p. Drastichové.

Dne 19.1.2024 se bude konat výroční členská schůze. Začátek v 18.00 hod. ve společenském sále na hřišti.

Vážení a milí spoluobčané, protože je tohle poslední vydání Hlasu obce v letošním roce a zároveň se blíží konec roku, dovoluji Vám všem krásné a pohodové prožití svátků vánočních v kruhu svých nejbližších, mnoho zdraví, štěstí a úspěchů v osobním, rodinném a také pracovním životě.

„Zahradník potřebuje jedenácti set let, aby vyzkoušel, pronikl a prakticky zhodnotil všechno, co mu přísluší. Nemusíte pěstovat všechno, ačkoliv to stojí za to, ale budete se muset ponáhlit a neztratit ani dne, chcete-li za tu dobu pořídit vše, co třeba. Člověk má dodělat, co začne, jsme to své zahrádce povinni. Recept vám na to nedám, musíte to zkusit sami a vytrvat. To pravé a nejlepší je před námi. Každý další rok přidá vzrůstu a krásy. Zaplať Pánbůh, že už zase budeme o rok dál!“

Pro dnešní setkání jsem si vypůjčila slova spisovatele Karla Čapka ze známé knihy *Zahradníkův rok*. Kdyby žil, jistě by mi prominul, že jsem citovala jen pár vět. To pro ten následující rozhovor. Kdo jiný by to měl být, než **Ing. Martin Stanečka** (47), který pravidelně přispívá do místního Hlasu obce.

Jistě znáte onu knihu mistra Čapka Zahradníkův rok. Co se vám v jeho líčení líbí nejvíce, který měsíc.

To vám přesně neřeknu, četl jsem ji kdysi jako mladý kluk. Líbí se mi celá. Ale jako období nejvíce to jaro.

Proč zrovna jaro? Protože všechno pučí, kvete...

Vystihla jste to přesně. Po tom zimním klidu se vše v přírodě rozjede. Jak veškerá zeleň, tak dřeviny, květiny.

A pro člověka a k tomu zahradníka hodně práce. Vy máte nejen velkou zahradu, ale i zaměstnání.

Lítám od jedné zahrady k druhé.

Kterou začneme? Co vás jako odborníka na té které čeká.

Povinná část je ta, kde pracujete a máte za to peníze. Tam musíte dělat, co je třeba. Totéž je ale na mé vlastní zahradě. Tam, ale spíše ty peníze vkládám. Mám tam toho dost na to vkládání. Od stromů, jak okrasných, tak ovocných, přes zeleninu, tak i teď nově bonsaje. To je teď můj nový koníček.

A letošní úroda?

Slušná. Brambory, česnek, cibule, švestky, ale hrušky, jablka moc ne.

Čím to je, že jednou je rok úrodný a další ne?

Příroda.

Zastavme se na chvíli u pesticidů a chemie.

Choroby a škůdci na zahradách byly, jsou a budou. A já se to snažím dělat tak, jaké je moje přesvědčení a používat tzv. integrovanou ochranu. Že si vždy vše zjistím - předpověď' počasí na pár dní dopředu, jestli bude pršet nebo bude sucho a teprve potom, když si to vyhodnotím a zjistím, že jinak to nepůjde, použiji chemii. A mohu vás ujistit, že úplně bez chemie to už nepůjde. I když se budeme snažit žít a pěstovat ekologicky. Je hodně strupovitosti, hodně rzi, hodně padlí. Je to všude kolem nás, ty spóry chorob putují větrnými proudy na velké vzdálenosti, když je chladno a vlhko, všechny houbové choroby se nám smějí. Pokud bude foukat vítr a svítit slunce, rostliny si s tím špatným poradí. Všechno je závislé o době navlhčení listů.

Je to smutné, i pro zahradníka?

Jak jinak. Jsem také jenom člověk.

Jo, nedokážeme pořád poručit větru i dešti, jak nám kdysi říkali ve škole.

Ale snad to je i dobře.

Vrátím se o desítky let zpět. Pamatuji se, že okurky nám kvetly a rodily bez plísně do podzimu, totéž rajčata, na bramborách si plíseň vůbec nepamatuji. Že by švestky měly šárku, hrušky rez hruškovou - také ne. Je pravda, že když se naši do obce přistěhovali, byly tu letité stromy, které nikdo neořezával, ale rodily. Takové chutné odrůdy se už dnes neuvidí. Říkám si, škoda, že jsme to kdysi vykáceli. Ale pozdě bycha honili! Takže o něčem jiném. Píšete do Hlasu obce zajímavé články o rostlinách našich zahrad. Odkud čerpáte informace? Že školy, kterou jste vystudoval?

Ze života. Snažím se do našeho zpravodaje dávat nejen zajímavosti, ale také rady. Reaguji tak na dotazy našich občanů, kteří si mnohdy nevědí rady, co, kdy a jak.

Předpokládám, že vy víte, cokdykdeajak. A teď otázka na závěr našeho povídání. Vaše rostlinka nej, nej.

V poslední době to jsou bonsaje. Mám svého učitele, který je nejlepší bonsajista v republice a od něho se snažím získávat cenné rady a informace. Takže, když se mi něco povede, tak právě ty bonsaje jsou teď číslo jedna v mém zahradnickém životě.

No je to určitě téma na příští setkání. Anebo vám o tom sám někdy poví Ing. Stanečka.

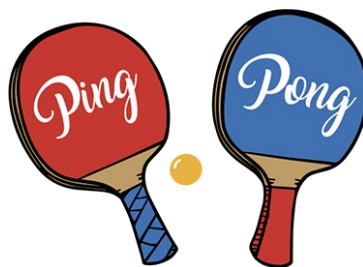
Memoriál Rudolfa Langra / Pavel Klein

V sobotu dne 30.9.2023 se v místní sokolovně uskutečnil 1. ročník ping-pongového turnaje na památku propagátora tohoto sportu v naší obci a našeho velmi aktivního spoluobčana, „Memoriál Rudolfa Langra“. Turnaje se zúčastnilo 30 soutěžících z VA a Bílovce, většinou kamarádů a známých Rudolfa Langra. Dvacet v kategoriích mužů a deset v kategoriích žen. Všichni zúčastnění ukázali nadšení pro hru a také nesmírnou bojovnost. Medaile a ceny předali synové Rudy Langra - Milan a Tomáš.

Výsledky turnaje:

Muži: 1. Milan Longin (VA)
2. Oldřich Kubíček (VA)
3. Tomáš Šablatura (Bílovec)

Ženy: 1. Lenka Kotrlová (Bílovec)
2. Kristýna Mittelbach (Bílovec)
3. Simona Kleinová (VA)

Zároveň bychom Vás tímto chtěli pozvat na další ping-pongový turnaj, který se uskuteční opět v místní sokolovně, a to v průběhu vánočních svátků 28.12.2023. Do turnaje se můžete přihlásit do 10.12.2023 na:

- e-mail: ping.pong.va@g-mail.com
- WhatsApp: 734 275 482.

V případě přihlášení přes e-mail uveďte své celé jméno + telefonní číslo. Bude se opět hrát v kategoriích muži a ženy. Všichni jste srdečně zváni.

Cvičení pro veřejnost

pod vedením paní Marie Bujnochové

Každé úterý a čtvrtek v tělocvičně základní školy

- *v 15.00 hodin cvičení pro seniory*
- *v 18.00 hodin cvičení pro muže, ženy, děti*

Přijďte si zacvičit a udělat něco pro své zdraví!

Kontakt na lektorku: 606 963 391

Kulturní komise / Klára Jahnová, předsedkyně

V sobotu 14. října jsme na obecním úřadě přivítali sedm nových občánek, tři holčičky a čtyři kluky. Tyto slavnostní chvíle zpříjemnila slova pana starosty a milé vystoupení dětí z místní základní školy pod vedením paní vychovatelky Pavly Štukavcové.

Téhož dne v 17.00 hodin se konalo tradiční setkání starosty s našimi jubilanty. Do zasedací místnosti obecního úřadu se dostavilo téměř 40 jubilantů. Skleničkou vína si připili se starostou obce Miroslavem Chudjákem na to nejcennější a tím je zdraví. I pro ně měly děti ze základní školy připravený bohatý program, plný básniček, písni i tance. U malého občerstvení si naši jubilanti povídali a zavzpomínali. I tentokrát si domů odnesli malý dárek a doufám, že také dobrou náladu a milé vzpomínky.

Vážení spoluobčané, dovolte popřát Vám do posledních dvou měsíců tohoto roku a do následujícího roku 2024 mnoho zdraví, štěstí, pozitivní mysl, pohodu a spokojenost ve společnosti rodiny a přátel.

Tak a máme tady opět blížící se konec roku. I když si to ještě nepřipouštíme, tak už na nás ze všech koutů všelijakých super a hypermarketů, kouká obtloustlý chlapík v červeném kabátci se šestispřežím sobů, přivandrovaný někde z Ameriky a hlásí nám, že Vánoce jsou již za dveřmi. Prostě komerce je komerce.

Začátek podzimu byl však příznivý pro zvěř i pro nás lidi. Příjemné teploty nám tohle letošní léto prodloužilo. To však již bude minulostí. Přicházejí podzimní plískanice, nepříjemné vlezlé a sychravé dušičkové počasí. Pro většinu dřevin končí vegetační období. Mrazíky spálí vegetaci, kvalitní pastvy ubývá. Zemi pokrývá listí, příroda se připravuje na zimní měsíce odpočinku a spánku. Probíhá shazování srnčích parůžků, přilétá brkoslav severní, káně rousná, odlétají skřivani a špačci. Jezevec lesní se ukládá k zimnímu spánku. Zvěř se pravidelně paství, vyhledává maliník a ostružiník, spadlá semena a plody. Se zkracováním dne a snižováním slunečního svitu dochází u zvěře k vyplavování hormonu melatoninu. U zvěře dochází ke zpomalování metabolismu, začíná přestavba trávicího traktu na zimní režim. Právě konzumací jaderného krmiva, sběrem plodů a semen si zvěř dokáže vytvořit tukové zásoby, které ji usnadní překonat zimní období. Proto zvěři předkládáme v tomto období krmivo, ze kterého dokáže tyto tukové zásoby vytvořit. Vhodný je ječmen, oves. Důležitá je sůl, kterou zvěř celoročně ráda vyhledává. Krmelce by měly být připraveny pro zavezení senem, které předkládáme až při vyšší sněhové nadílce. Dříve je to nevhodné, protože seno natahuje vlhkost a dochází k zaplísnění, což je pro zvěř krajně nevhodné až nebezpečné. Do bažantích zásypů dál předkládáme jaderné krmivo se zadinou atd. Veškerá volně žijící zvěř je již na zimní období připravena. Srnčí zvěř změnila svou letní červenou srst za hustší hnědou, která dokonale splyne s podzimní orbou, kdy při zalehnutí a odpočinku se stane takřka neviditelnou. Zajíc také převlékl kabátek za hustší zimní, tak i kmotra liška změnila srst za hustou zimní.

Závěrem bych chtěl jménem Mysliveckého spolku Jamník popřát všem spoluobčanům krásné a klidné prožití vánočních svátků.

Společenská kronika

V měsíci listopadu oslaví životní jubileum

Chudjáková Radmila	50
Pilch Lumír	50
Klein Radomír	60
Škrobáková Lenka	60
Mozgová Olga	70
Sekaninová Karla	70
Bierská Bronislava	70
Krischková Antonie	75
Dolínková Vlasta	75
Gebel Milán	76
Dostal Petr	77
Chudjáková Štěpánka	79
Manfrinová Margit	79
Golová Pavla	80
Štanclová Věra	85

V měsíci prosinci oslaví životní jubileum

Klimo Alexandra	50
Dobrovodová Renáta	50
Martinský Miroslav	50
Klimšová Dagmar	50
Gazda Karel	70
Vejrostková Miroslava	77
Rulíček František	78
Schaumannová Ulla	80

Noví občané: Viktorie Baborová, Jakub Morávek, Julie Donée

Opustila nás: paní Marie Bohdová

*Všem novým občánkům a jubilantům přejeme mnoho zdraví, štěstí,
lásky a rodinné pohody.*

Naším zesnulým spoluobčanům věnujeme tichou vzpomínku.

Klub seniorů /Eva Winklerová

Vážení spoluobčané, chtěla bych Vás informovat o činnosti Klubu seniorů. Jak jsem se už zmínila v minulém čísle, v měsíci srpnu jsme uspořádali autobusový zájezd na Jánský vrh - Javorník. Zájezd se vydařil, počasí bylo přímo tropické, ale vydrželi jsme to. Prohlídku zámku jsme absolvovali bez úhony. Zmáhala nás spousta schodů, než jsme se dostali na nádvoří zámku. Všichni to zvládli i když se sebezapřením. Poté jsme si dali oběd v Hotelu pod zámkem, někteří poseděli ve stínu stromů při kávě a zákusku. Na zpáteční cestě jsme se zastavili v Jeseníku na zmrzlinu a malou procházku městem, protože bylo opravdu horko. Domů jsme se vraceli podle plánu kolem 19.00 hodin příjemně unaveni a možná i spokojeni?

A protože je to poslední číslo v tomto roce, chtěla bych všem spoluobčanům popřát do Nového roku, aby byl pro vás všechny úspěšný, vše se vám dařilo a hlavně, abychom byli všichni zdraví.

Nepřehlédnutelná ozdoba podzimu aneb pěstujeme japonský javor
Japonské javory můžeme pěstovat v menší i větší zahradě. Důležité je vytvořit jim co nejvhodnější podmínky. Japonské javory pocházejí z daleké Asie a už delší dobu jsou pro svou atraktivitu v zahradách velmi oblíbené. To je i důvod, proč se neustále rozšiřuje jejich nabídka. V zahradnictvích je najdeme hlavně v jarním a podzimním období, kdy lákají svými intenzivně zbarvenými listy. Rostou spíše pomaleji, proto se nemusíme obávat, že nám zakrátko „přerostou přes hlavu“ jako naše evropské javory, které známe z přírody. Japonským javorům vyhovuje místo v polostínu, méně se hodí místo ve stínu nebo na plném slunci, kde je zbarvení listů intenzivnější. V žádném případě by nemělo jít o místa, kde vanou silné větry, kde celodenně svítí slunce a je mnoho betonových prvků, protože hrozí poškození větvíček a úpal, zvláště u žlutolistých kultivarů. Javory vysazujeme vždy na chráněná místa (hlavně od severu). Už při výsadbě počítejme s tím, že se časem rozrostou, proto nemá smysl je vtěsňovat do příliš malých prostorů. Přesazování totiž v zahradě snášejí hůře. Půda by měla být výživná, kyprá, mírně kyselá a hlavně mírně vlhká. Dřevinám se hůř daří na místech se suchou a přehřívající se půdou. Nevhodné jsou i půdy trvale zamokřené a štěrkovité. Déle trvající sucho obvykle způsobuje kroucení a zasychání listů a dřevina ztrácí svou estetickou hodnotu. Během léta dbáme na zvýšený přísun vláhy ke kořenům. Mají rády i rosení na list, ale až při zapadajícím slunci. Proto se velice často vysazují k jezírkům a vodním plochám.

Péče o dřeviny je poměrně jednoduchá. Důležité je však vědět, že jde o dřeviny, které bychom neměli hlavně radikálně stříhat. Jinak můžeme každoročně na jaře rostliny zakrátit, tím podpoříme růst mladých výhonků, které jsou nejvíce barevné. Také odstraňujeme suché větve z koruny.

Vždy používáme čisté nářadí, aby se zabránilo přenosu houbových onemocnění.

Na dřevinách se často vyskytují mšice, případně i jiní saví škůdci. Snadno se však dají zlikvidovat pomocí vhodných insekticidních přípravků. Ideální je samozřejmě zasáhnout ihned po zjištění prvních příznaků. Vážnějším problémem je verticiliové vadnutí. Jde o houbové onemocnění, které ohrožuje hlavně jedince pěstované na nevhodných místech. Napadá cévní svazky, přerušuje přívod vláhy a živin, následně daná část dřeviny odumírá. Nezbyvá potom nic jiného, jen suché části ostříhat, přičemž dřevina ztrácí svůj charakteristický tvar. U nás jsou běžně dostupné tři druhy, javor japonský (*Acer japonicum*), javor dlanitolistý (*Acer palmatum*) a javor shirasawanský (*Acer shirasawanum*) v množství nádherných kultivarů, které mohou mít jiné zabarvení listů na jaře, jiné v létě a úplně jiné na podzim.

Sportovní okénko / Eva Hurníková, předsedkyně SK

Dítě, rodič, trenér

Dítě začalo chodit na fotbal, hra ho baví a na každý trénink se těší. Zvládli jste první krok - vybrat sport, který vaše dítě zaujal. Ted' je na čase si uvědomit, že svůj prvotní úkol jsme splnili a měli bychom dítě nechat si hrát a rozvíjet je. I na této cestě ale potřebujeme vaši pomoc. Děti často vozíte na tréninky a trávíte celé odpoledne na hřišti. Zkuste se zeptat trenéra, jestli nepotřebuje pomoci. Může vás využít v různých hrách, podavače míčů, brankáře atd. Trenéři pak mají prostor pro individuální přístup ke každému dítěti a mohou se s nimi bavit, pobízet nebo je navádět ke správnému řešení. V případě, že se zúčastníte tréninku, uvědomte si, že nejste trenéři, ale pomocníci. Trenér vás požádá, co a jak dělat a nesnažte se tato pravidla porušovat, může to narušit vzájemnou důvěru. Chválit je samozřejmě

dovoleno.
Dítě strašně
rádo slyší,
když ho
maminka
nebo tatínek
pochválí,
neboť tím
podporují a
upevňují
sebevědomí.
Fotbal je

hra, která nám má přinášet radost, úsměvy na tvářích, dobrou náladu a příjemně strávený čas. Spolupráce dítě-rodíč-trenér je základním předpokladem k úspěšnému formování osobnosti a rozvoje dovedností dítěte.

Podzimní část sezóny 2023/2024:

mladší příprava 2. místo, mladší dorost 2. místo, muži 4. místo

Ukončení podzimní části sezóny jsme s dětmi zakončili v Hop Jump aréně, kde si den skvěle užily a to zaslouženě, za skvělý přístup ve hře, za docházku na tréninky.

PŮJČOVNA NÁŘADÍ

Bilovec

Dukelská 240/16
+420 555 441 445

Otevírací doba

Po - Pá 7:00 - 17:00

Půjčíme Vám

Dodávku
FORD TOURNEO
CUSTOM 125KW 2.0L

již od
1700 Kč

Štípačka na dřevo
HSE 14-1100

již od
540 Kč

Minidumper
CORMIDI C85K

již od
2000 Kč

Kompletní nabídku půjčovny a rezervaci
naleznete zde pujcovna.hobynaradi.cz ►

Farnost Velké Albrechtice a obec Velké Albrechtice
si Vás dovolují pozvat na

ADVENTNÍ KONCERT

v neděli dne 10.12.2023 v 17.00 hod.

v kostele sv. Jana Křtitele ve Velkých Albrechticích.

Vystoupí pěvecký sbor „Happy view“ z Bílovce.

„Happy view“ je hudební
seskupení absolventek
bíloveckého gymnázia,
jehož repertoár
obsahuje skladby
různých žánrů
současných interpretů
ve sborové úpravě
s klavírním doprovodem.

Kalendář akcí

Datum	Akce
26. listopadu	Klub Zdravíčko/ Divadlo Jiřího Myrona "Revizor"
3. prosince	Rozsvěcení vánočního stromu
10. prosince	Adventní koncert
11. prosince	Zasedání Zastupitelstva obce
16. prosince	Karetní turnaj
28. prosince	Pingpongový turnaj

Hlas obce č.126 - zpravodaj obce Velké Albrechtice. Evidence MKČR E 10294 ze dne 12.6.2000. Vychází jako periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází jako dvouměsíčník. Texty neprošly přímou jazykovou úpravou. Nevyžádané příspěvky se nevracejí. Texty mohou být redakčně upraveny. Názor redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem článků. **Nezveřejňujeme politické, vulgární, anonymní a neetické reakce a příspěvky, které by vedly k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti.**

Neprodejné! Doručováno zdarma do domácnosti v obci.

Kontaktní adresa: Blanka Drastichová, Obecní úřad Velké Albrechtice 119,
tel. 734 158 831, e-mail: obec@velkealbrechtice.cz, IČO:600679

Vyšlo: 1.11.2023

Uzávěrka příštího čísla : 15.12.2023

